
Csörög Településrendezési terv

Örökségvédelmi
hatástanulmány Régészeti
munkarész

Archeo-Art Bt.

I. Vizsgálat

Bevezetés

A jelenlegi hatástanulmány Csörög település Szerkezeti és Szabályozási Tervének módosításához és a helyi Építési Szabályzathoz készült a 4/2003. (II. 20.) NKÖM rendelet alapján. Fontos megjegyezni, hogy a régészeti lelőhelyekre vonatkozó adatok csak a készítés időpontjában rendelkezésre álló kutatási adatokat tükrözi. Újabb régészeti jelenség, lelőhely esetleges előfordulása nem kizárható, mely új helyzeteket eredményezhet.

Csörög település régészeti emlékeinek rövid bemutatása:

A Pesti-síkság és a Nyugati-Cserhát találkozásánál fekvő település egy jellegzetes alakzat a miocén kori képződmény, Kígyó-hegy, amely vulkanikus eredetű andezit kőzetből áll, valamint a Hartyán-patak áll. A hegy egy tellér része, amely a Keleti-Cserhátról sugárirányban induló „kőzet- folyamat” közül a leghosszabb, 21 km. A kelet-nyugati irányban hosszan elnyúló „hasadék vulkán” 221m magas. A kúpalakú hegy oldalában a középkortól fogva szőlőt termesztettek. A patak mellett a területre a vizenyős rétek, és a szőlőtermesztésre alkalmas részek a jellemzők.

Csörög mai külterülete az új kőkortól lakott résznek számított. A legkiemelkedőbb képződmény a Várdomb, amely a Hartyán-patak mellett fekszik. Erre az időszakra helyezhető a területen előkerült pelyvás soványítású körömcspéssel díszített edénytöredék is. A Várdomb 1. lelőhellyel párhuzamos 2. lelőhelyen a Szódrákosi- és a Hartyán-patak között húzódó 5 méter magas homokháton szintén erre a korra utaló leletek voltak. A területről előkerült kottafejes edénytöredékek és pelyvás soványítású körömcspéssel díszített edénytöredék, valamint osztott bütyökű töredékek egyaránt erre az időszakra keltezhetőek.

A két lelőhelyen rézkor középső időszakára utaló leletek is voltak. A rézkori badeni kultúra emlékei közt a kanellúras urnatöredékek, a függőleges bekarcolásokkal díszített edénytöredékek és síkozott átfűrt kőbalta töredéke került elő.

A bronzkor időszakára a Várdomb 1. lelőhelyen számos további, a terepbejárások során talált kerámia-töredék utal. A vaskor korai időszakát a durva, hordó alakú edény töredékek és a sötétszürke táltöredékek utalnak. A 2. lelőhelyen 1935-ben útépités céljából szintsüllyesztést végeztek. A munkálatok során a bronzkori hatvani időszak emlékei kerültek elő. A bronzkori lelőhelyet 1936-ban Latabár Károly egy napos próbafeltárást végzett a területen. A feltárást négy kutatóárkában egy lándzsahegyet talált. 1980-ban Miklós Zsuzsa szondázó ásatást végzett a területen. A feltárást eredményeként neolitik, bronzkori és kora Árpád-kori emlékek kerültek elő.

Számos bolygatott bronzkori sírt is sikerült Miklós Zsuzsának megfigyelnie, de a várt erődítésmaradványokat nem sikerült regisztrálniuk. A bronzkor időszakára keltezhető a hatvani kultúra kétfülű urnatöredéke, valamint a seprűs oldaltöredékek. A késő bronzkorra keltezhetőek a halomsíros időszak emlékei. A halomsíros sírok mellékletei közt számos kerámiaedény és bronztű és más ékszer előkerült.

Az Ördögördítő 2. lelőhelyen egy, a falu belterületétől északra a Hartyán-patak melletti alacsony domboldalon egy 50 méter x 80 métere területen bekarcolt vonalakkal díszített urnaoldalak és a hatvani kultúrára jellemző fültöredékek kerültek elő.

Csörög, Örökségvédelmi hatástanulmány, Régészet

A vaskori idősakra a csörögi szőlők 1. lelőhelyen előkerült leletek, így a csörögi állomástól északnyugatra 700 méterre egy kelta temető emlékei kerültek elő. A területről 1912-ben Racsek János egy „fülnélküli agyagedényt” talált és adott a váci múzeumnak. A vaskori megtelepedés korábbi időszakára utalnak a Várdomb 1. lelőhelyen talált emlékek közt a durva, hordó alakú edény töredékek és a sötétszürke táltöredékek. Az Ördögördítő 1. lelőhelyen, a falutól északkeletre a Hartyán-patak déli partja melletti homokdomb tetején és a dombhoz tartozó lejtőn egy 50-100 méter széles és 300 méter hosszú területen a kelta idősakra utaló településmaradványok voltak. A grafitos anyagú, fésűs díszű és homokkal soványított töredékek az egykor szórványos La Tène megtelepedés nyomaiként értékelhetők.

Számos emlék került elő a provinciális idősakból is. A Pannonia határrészéhez közel eső területen kvádok telepedtek meg. A kvád megtelepedés nyomai ismertek a Várdomb 1. lelőhely területéről. A 2–3. századi kvád jelenlétre vonatkozathatóak a finoman iszapolt homokos anyagú, grafitos kerámiamaradványok, és a durvább anyagú, körömbenyomkodásos fazékoldalok. A területen késő szarmata idősakra utalnak a szürke- és sötétszürke kerámia-töredékek. Előkerültek a vastagodó tálperemmel rendelkező töredékek és a szürke korongolt falú oldalperemek is. A Várdomb 2. lelőhelyen szintén voltak szarmata kerámia-töredékek. A Várdomb 1. lelőhelyéhez kapcsolódnak az ott talált avar korra tehető emlékek, így egy hullámvonalkötegekkel díszített fazéktöredékek és a karcolt zezugvonalas orsógom töredék is utal.

A honfoglaló magyarok megjelenését a csörögi szőlőkben a 20. század elején előkerült 10. századi temető jelzi. A váci múzeumban őrzött Vác-csörögi kard ezen a területen volt. A kétélű kardos sír Csörögön, Szekeres István szőlőjében került elő, egy „népvándorlás kori nyakék” és két koponya társaságában. A területről Nagy Géza Árpád-kori és késő középkori sarkantyúkat is említett. A későbbi magyar megtelepedésre a Várdomb 2. lelőhelyen is voltak leletek. A hullámvonal díszes kerámia-töredékek, valamint a bekarcolt vonalas fehér oldaltöredékek a 11. és a 12–13. századra keltezhetőek.

Régészeti örökség védettsége

A területen korábban az MRT 7. kötetének készítése kapcsán végeztek szisztematikus régészeti topográfiai kutatást.

Azonosított régészeti lelőhely

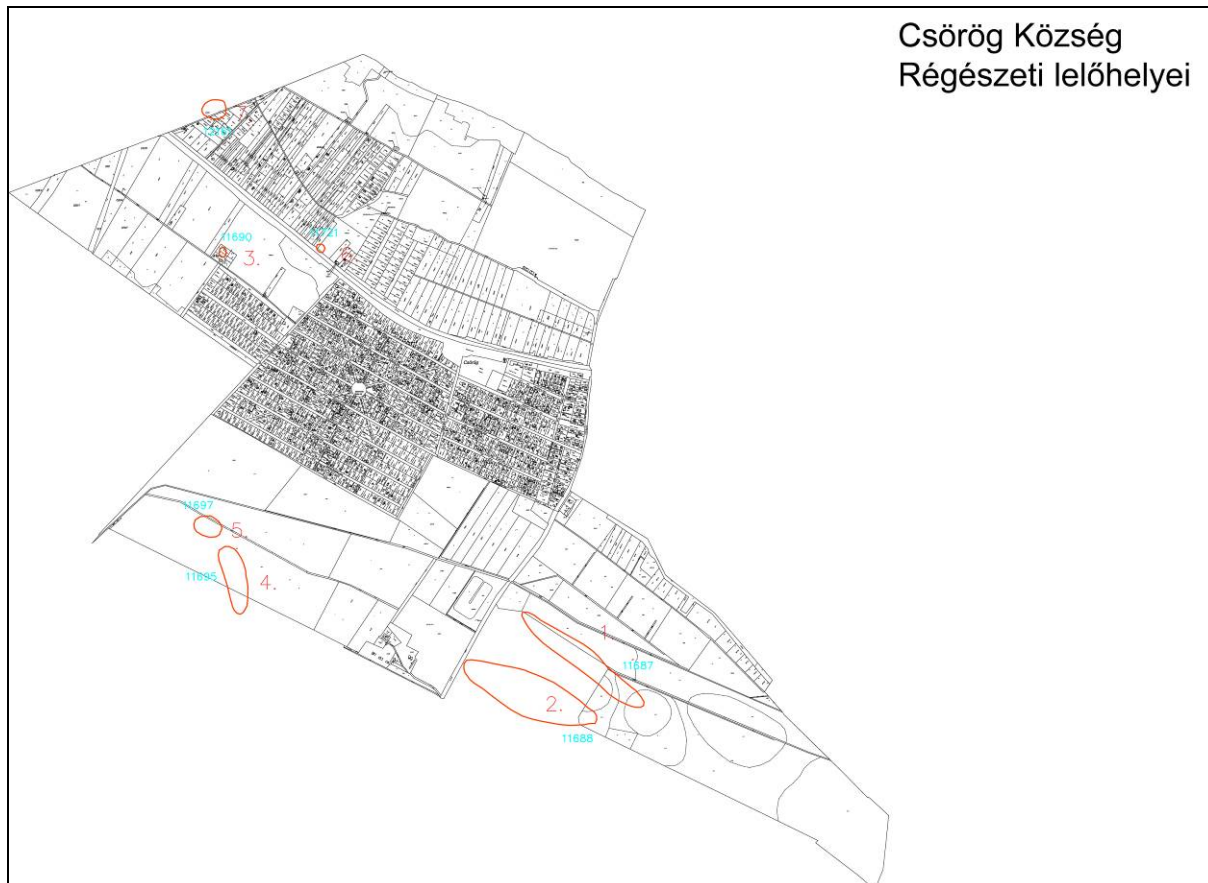
A település területén a régészeti kutatások, valamint az adattári adatok vizsgálata alapján **7 db azonosított, a KÖH által is nyilvántartott azonosított régészeti lelőhelyről** van adat.

Sor szám	KÖH azonosító	MRT szám	Lelőhely neve	Helyrajzi száma
1.	11687	28/1.	Várdomb	071, 079
2.	11688	28/2.	Várdomb	079
3.	11690	28/4.	Csörög-Richtertanya	032/15,16
4.	11695	28/9.	Ördögördítő	09
5.	11697	28/11.	Ördögördítő	09, 010
6.	11721	28/35.	Csörög	038/4,19, 035
7.	12161	31/98.	Csörög (I szőlők)	12602/2, 12609, 12610/1,3,

A vizsgált területen található régészeti lelőhely védelmének kategóriái:

Nyilvántartott régészeti lelőhely

A 2001. évi LXIV. Kulturális Örökségről szóló törvény alapján a KÖH által nyilvántartott lelőhelyek **általános régészeti védelem** alatt állnak.

1. Ábra: Csörög régészeti lelőhelyei

1. lelőhely

Lelőhely neve: **Csörög – Várdomb 1. lelőhely**

Lelőhely MRT száma: 28/1

Lelőhely KÖH azonosító száma: 11687

Lelőhely koordinátái: 661812-264371

Lelőhely helyrajzi száma: 071, 079

Lelőhely típusa: település

Lelőhely kora: neolitikum, rézkor, bronzkor, vaskor, provinciális időszak, népvándorlás kora

Lelőhely védettsége:

KÖH által regisztrált régészeti lelőhely, mely ex lege általános védelem alatt áll.

Lelőhely leírása:

A falutól keletre, a Várdomb Hartyán-patak lejtő oldalán egy 100 méter x 600 méter nagyságú területen őskori és római időszakból, valamint a népvándorlás korai szakaszából származó leletek kerültek elő.

Az őskori leletek legkorábbi szakasza a neolitikum időszakára keltezhető, amint azt a Miklós Zsuzsa által talált pattintott kőeszközök is jelzik. Erre az időszakra helyezhető a területen előkerült pelyvás soványítású körömcsíppel díszített edénytöredék is.

A rézkor középső időszakára a vonaldíszítéssel díszített széles szalagfűl utal.

A bronzkor időszakára számos további, a terepbejárások során talált kerámiatöredék utal. A vaskor korai időszakát a durva, hordó alakú edény töredékek és a sötétszürke táltöredékek utalnak.

A római provincia időszakában a területen császárkori kvád megtelepülés emlékei kerültek elő. A 2–3. századi kvád jelenlétre vonatkozathatóak a finoman iszapolt homokos anyagú, grafitos kerámiamaradványok, és a durvább anyagú, körömbenyomkodásos fazékoldalak. A területen késő szarmata időszakra utalnak a szürke- és sötétszürke kerámiatöredékek. Előkerültek a vastagodó tálperemmel rendelkező töredékek és a szürke korongolt falú oldalperemek is.

A terület legkésőbbi megtelepedési periódusa az avar korra tehető, amint arra a hullámvonalkötegekkel díszített fazéktöredékek és a karcolt zezzugvonalas orsógom töredék is utal.

Lelőhely kutatása:

1976: Miklós Zsuzsa terepbejárása

Irodalom, forrás:

Dinnyés István–Kőváry Klára–Kvassay Judit–Miklós Zsuzsa–Torma István: Magyar régészeti topográfia 9. Budapest 1993,364–365.

2. lelőhely

Lelőhely neve: **Csörög – Várdomb 2. lelőhely**

Lelőhely MRT száma: 28/2

Lelőhely KÖH azonosító száma: 11688

Lelőhely koordinátái: 661689-264245

Lelőhely helyrajzi száma: 079

Lelőhely típusa: település, temető

Lelőhely kora: neolitikum, rézkor, bronzkor provinciális időszak, népvándorlás kora, Árpád-kor

Lelőhely védettsége:

KÖH által regisztrált régészeti lelőhely, mely ex lege általános védelem alatt áll.

Lelőhely leírása:

A belterülettől északra, a Szódrákosi- és a Hartyán-patak között húzódó 5 méter magas homokháton egy 600 méter hosszú és 100 méter széles területen szórványos koratörténeti emlékek kerültek elő.

A területen még Pesty Frigyes megjegyezte, hogy a területen egykor egy épület állt, s a szántásból több épületmaradvány került elő. A terület azon részén, ahol később a termelőszövetkezet gépparkja lett, 1935-ben utépítés céljából szintsüllyesztést végeztek. A munkálatok során a bronzkori hatvani időszak emlékei kerültek elő. A bronzkori lelőhelyet 1936-ban Latabár Károly egy napos próbafeltárást végzett a területen. A feltárást négy kutatóárkában egy lándzsahegyet talált.

1980-ban Miklós Zsuzsa szondázó ásatást végzett a területen. A feltárást eredményeként neolitikum, bronzkori és kora Árpád-kori emlékek kerültek elő.

Számos bolygatott bronzkori sírt is sikerült Miklós Zsuzsának megfigyelnie, de a várt erődítésmaradványokat nem sikerült regisztrálniuk.

Az őskori leletek legkorábbi szakasza ebben az esetben is a neolitikum időszakára keltezhető. A területről előkerült kottafejes edénytöredékek és pelyvás soványítású körömcspíessel díszített edénytöredék, valamint osztott bütyökű töredékek egyaránt erre az időszakra keltezhetőek.

A rézkori badeni kultúra emlékei közt a kanellúras urnatöredékek, a függőleges bekarcolásokkal díszített edénytöredékek és síkozott átfúrt kőbalta töredéke került elő.

A bronzkor időszakára keltezhető a hatvani kultúra kétfülű urnatöredéke, valamint a seprűs oldaltöredékek. A késő bronzkorra keltezhetőek a halomsíros időszak emlékei. A halomsíros sírok mellékletei közt számos kerámiaedény és bronztű és más ékszer előkerült.

A népvándorlás kor időszakára helyezhetőek a szürke szarmata kerámiaedények, amiket Miklós Zsuzsa talált a területen.

Számos kora Árpád-kori lelet is volt a területen. A hullámvonal díszes kerámiaedények, valamint a bekarcolt vonalas fehér oldaltöredékek a 11. és a 12–13. századra keltezhetőek.

Lelőhely kutatása:

1936: Latabár Károly próbafeltárása

1980: Miklós Zsuzsa ásatása

Irodalom, forrás:

Dinnyés István–Kőváry Klára–Kvassay Judit–Miklós Zsuzsa–Torma István: Magyar régészeti topográfia 9. Budapest 1993, 365.

3. lelőhely

Lelőhely neve: **Csörög – Csörög-Richtertanya**

Lelőhely MRT száma: 28/4

Lelőhely KÖH azonosító száma: 11690

Lelőhely koordinátái: 660145-266211

Lelőhely helyrajzi száma: 032/15,16

Lelőhely típusa: temető

Lelőhely kora: ismeretlen kor

Lelőhely védettsége:

KÖH által regisztrált régészeti lelőhely, mely ex lege általános védelem alatt áll.

Lelőhely leírása:

A falu határának északi részén fekvő tanyához tartozó szőlőben 1957 őszén három csontvázat bolygattak meg. A területen két koponyát a sződi általános iskolába vittek. Mellékletek előkerülését nem sikerült regisztrálni a lelőhelyen. A területen korábban is kerültek elő melléklet nélküli sírok, amelyek összekapcsolhatók ezzel az emlékcsoporttal.

Lelőhely kutatása:

Irodalom, forrás:

Dinnyés István–Kőváry Klára–Kvassay Judit–Miklós Zsuzsa–Torma István: Magyar régészeti topográfia 9. Budapest 1993,366.

4. lelőhely

Lelőhely neve: **Csörög – Ördögördítő 1. lelőhely**

Lelőhely MRT száma: 28/9

Lelőhely KÖH azonosító száma: 11695

Lelőhely koordinátái: 660185-264875

Lelőhely helyrajzi száma: 09

Lelőhely típusa: település

Lelőhely kora: vaskor

Lelőhely védettsége:

KÖH által regisztrált régészeti lelőhely, mely ex lege általános védelem alatt áll.

Lelőhely leírása:

A falutól északkeletre a Hartyán-patak déli partja melletti homokdomb tetején és a dombhoz tartozó lejtőn egy 50-100 méter széles és 300 méter hosszú területen a kelta időszakra utaló településmaradványok kerültek elő. A grafitos anyagú, fésűs díszű és homokkal soványított töredékek az egykor szórványos La Téne megtelepedés nyomaiként értékelhetők.

Lelőhely kutatása:

1976: Miklós Zsuzsa terepbejárása

1982: Miklós Zsuzsa terepbejárása

Irodalom, forrás:

Dinnyés István–Kőváry Klára–Kvassay Judit–Miklós Zsuzsa–Torma István: Magyar régészeti topográfia 9. Budapest 1993,367.

5. lelőhely

Lelőhely neve: **Csörög – Ördögordító 2. lelőhely**

Lelőhely MRT száma: 28/11

Lelőhely KÖH azonosító száma: 11697

Lelőhely koordinátái: 660079-265050

Lelőhely helyrajzi száma: 09, 010

Lelőhely típusa: település

Lelőhely kora: bronzkor

Lelőhely védettsége:

KÖH által regisztrált régészeti lelőhely, mely ex lege általános védelem alatt áll.

Lelőhely leírása:

A falu belterületétől északra a Hartyán-patak melletti alacsony domboldalon egy 50 méter x 80 métere területen bekarcolt vonalakkal díszített urnaoldalak és a hatvani kultúrára jellemző fültöredékek kerültek elő.

Lelőhely kutatása:

1976: Miklós Zsuzsa terepbejárása

Irodalom, forrás:

Dinnyés István–Kőváry Klára–Kvassay Judit–Miklós Zsuzsa–Torma István: Magyar régészeti topográfia 9. Budapest 1993,368.

6. lelőhely

Lelőhely neve: **Csörög – Csörög 1. lelőhely**

Lelőhely MRT száma: 28/35

Lelőhely KÖH azonosító száma: 11721

Lelőhely koordinátái: 660560-266227

Lelőhely helyrajzi száma: 038/4,19, 035

Lelőhely típusa: település

Lelőhely kora: vaskor

Lelőhely védettsége:

KÖH által regisztrált régészeti lelőhely, mely ex lege általános védelem alatt áll.

Lelőhely leírása:

A csörögi állomástól északnyugatra 700 méterre egy kelta temető emlékei kerültek elő. A területről 1912-ben Racsek János egy „fülnélküli agyagedényt” talált és adott a váci múzeumnak.

Lelőhely kutatása:

1912., Racsek János gyűjtése

Irodalom, forrás:

Dinnyés István–Kőváry Klára–Kvassay Judit–Miklós Zsuzsa–Torma István: Magyar régészeti topográfia 9. Budapest 1993,371.

7. lelőhely

Lelőhely neve: **Csörög – Csörögi szőlők 2. lelőhely**

Lelőhely MRT száma: 31/98

Lelőhely KÖH azonosító száma: 12161

Lelőhely koordinátái: 660115-266815

Lelőhely helyrajzi száma: 12602/2, 12609, 12610/1,3.

Lelőhely típusa: település, temető

Lelőhely kora: népvándorlás kora, Árpád-kor, késő középkor

Lelőhely védettsége:

KÖH által regisztrált régészeti lelőhely, mely ex lege általános védelem alatt áll.

Lelőhely leírása:

A váci múzeumban őrzött Vác-csörögi kard ezen a területen került elő 1898-ban. A kétélű kardos sár Csörögön, Szekeres István szőlőjében került elő, egy „népvándorlás kori nyakék” és két koponya társaságában. A területről Nagy Géza Árpád-kori és késő középkori sarkantyúkat is említett.

Lelőhely kutatása: Nincs

Irodalom, forrás:

Dinnyés István–Kőváry Klára–Kvassay Judit–Miklós Zsuzsa–Torma István: Magyar régészeti topográfia 9. Budapest 1993,489–490.

II. Tervezett változtatási szándékok

1.1. Területfelhasználási és beépítési változások szabályozása

1.1.1. Beépítésre szánt területek

Falusias lakóterület

A belterület meghatározó része falusias lakóterület, legfeljebb 6,0 m –es épületmagasságú építmények.. A lakóterület bármely építési telkére elhelyezhetők az OTÉK szerint a helyi lakosságot szolgáló , nem zavaró hatású alapfokú intézményi ellátást biztosító létesítmények.

A Szabályozási terv és Hész a Településszerkezeti terv alapján a falusias jellegű lakóterület fejlesztését irányozza elő a Kiscsörögi út folytatásában a 031/1 út mentén, az úttól nagyrészt déli irányban (026/8,9,10 hrsz. telkeken),- északi irányban egy teleksor mélységben (a fenyves erdő kivételével).

Intézményi területek

A település nem rendelkezik központtal.

A Szabályozási terv és Hész a Településszerkezeti terv alapján meghatározza a település hiányosságainak korrekcióját, a településközpont, és intézményrendszer kialakításának paramétereit több ütemben a 1864/1 hrsz területen: I.ütemként 2010-ben épült meg a 75 fh-es Óvoda.

Kulturális létesítmények

A közelmúltban megépült az új kápolna.

A település egyéb kulturális létesítménnyel még nem rendelkezik.

Befektető jelentkezése esetén tervbe vett a volt Holló Kúria eredeti klasszicista állapotát visszaállító rekonstrukciójával kulturális, intézményi és vendéglátó funkciók hasznosítása.

Oktatási létesítmények

A községben oktatási intézmény az Óvoda megépítéséig nem működött.

A Szabályozási terv és Hész előírásai szerint Településszerkezeti terv alapján az új oktatási központ és a jelenlegi sportpálya (hrsz. 1864/1) helyén tervezett több építési ütemben

- I. ütem: 75 férőhelyes óvoda : 2010-ben megépült (1864/11hrsz.)
- II.-III. ütem 4 + 4 tantermes iskola
- IV. ütem: többcélú nagyterem

Településüzemeltetés létesítményei

A jelenlegi polgármesteri hivatal nem kielégítő.

- V. ütem : új polgármesteri hivatal (községháza)

Kereskedelmi, gazdasági területek

A Vác- Váchartyán közöttől északra lévő önkormányzati tulajdonban lévő telkek beépítési területbe vonását szabályozza a terv, könnyűipari, nem szennyező kereskedelmi gazdasági övezetként.

Az Önkormányzat kérésére a Településszerkezeti Terv módosításával a 026/4 hrsz., és a 026/7, 032/6, 032/9 hrsz telkek egy része kereskedelmi –gazdasági övezeti besorolást nyer a vonatkozó szabályozási előírások szerint. (pl. szolgáltatás, vendéglátó funkció).

Ipari gazdasági terület

A meglévő major területe a 2112 bekötő úttól nyugatra

1.1.2. Beépítésre nem szánt területek

Mezőgazdasági kiskertes terület (volt zártkertek területe), általános mezőgazdasági területekben marad a jelenlegi mg-i területek zöme, kivéve a mg-i gyepek, mg-védett terület, erdő területek: gazdasági erdő, véderdő.

Új sportterület létesítése a 032/12 hrsz területen.

Kiemelt súlyt helyezünk a település déli peremén lévő természetvédelmi terület megőrzésére és idegenforgalmi-turisztikai hasznosítására.

Különleges területek

Új temető létesül (032/2,9,10,11, hrsz telkeken) a 031/1 hrsz út és a vasút között a település északnyugati területén.

Rekreációs területfejlesztésre előirányzott terület a szödi bekötő úttól keletre, és a Hartyán pataktól északra.

A HÉsz tartalmazza a Településszerkezeti terv alapján – az alapcélokat szolgáló közlekedéshálózat és közműrendszer fejlesztését, a hulladékkezelés és lerakás módját.

Ezek részben a kialakult – a település hatáskörén túlmutató – regionális fejlesztések függvényei, részben a helyi erők mozgósításával megoldandó helyi feladatok:

- A védelemre javasolt természeti területeket a fejlesztésektől meg kell kímélni.
- A Hartyán-patak völgyét vizes élőhelyek együtteseként, zöld folyosóként kell megőrizni..
- Az Öreg-hegy déli oldalán lévő legelőterület megőrzendő, a becserjésedés, beerdősülés az okszerű gazdálkodással megakadályozandó.
- Az Öreg-hegyi idős tölgyfa helyi védelembe vonandó.
- Erdőterületek semmilyen egyéb célra sem vehetők igénybe.
- A rekultiválandó hulladéklerakó körzete intenzív fásítással a továbbiakban is takarandó.
- A volt zártkertek rendezendő, távlati sorsuk (mezőgazdasági terület, üdülő, vagy lakóterület) eldöntése önkormányzati hatáskör.

1.2. Infrastruktúra, közműellátás fejlesztésének szabályozása

A település belterületén, a közművesítés keretében a vízellátás, a gázellátás, az elektronikus hírközlés az elmúlt 10 évben is fejlődött.

A település korábban nem rendelkezett közcsatorna hálózattal, melynek kiépítése a közelmúltban elkezdődött, megvalósítása kiemelten szükséges a település teljes beépítésre szánt területén.

1.2.1. Rekreációs program

A település gazdasági életének fejlődését segíthetné egy megvalósítható rekreációs fejlesztési projekt a Hartyán pataktól ÉK-re eső mezőgazdasági területen (059-061 Hrsz) . Célszerű előzetesen hidrogeológiai szakvéleményt készíttetni, amely feltárja a termálvíz nyelés esetleges lehetőségét és annak várható paramétereit. Ha a tanulmány pozitív eredményű, akkor a továbbtervezésre is ad iránymutatást. (A

termálvíz kitermelés, hasznosítás lehetőségének minden lépésére vízjogi létesítési engedély alapján nyílik csak lehetőség.)

Ha a termálvíz nyerésének megkutatása nem jár eredménnyel, temperálható hidegvízre alapozva is lehet fürdőt, uszodát, élményfürdőt létesíteni sportolási, szabadidős tevékenység, egészséges életvitel, prevenciós igény kielégítésére. Ha bármelyik úton sikerülne is a fürdő létesítése, hozzájárulna új munkahelyek létesítéséhez gazdasági fellendülést is hozva a településnek.

1.2.2. Közterületi fejlesztések

Az élhetőbb település komfortos, üzembiztos közműellátást igényel, a közterületek arculatát pedig a közművek föld alatti elhelyezésével lehet javítani. Elkezdődött az utak szilárd burkolatának kiépítése egyidejűleg a csatornahálózattal. A felszíni vízvezetés megoldása kiemelten szükséges, valamint kerékpárút kiépítése a 2112.j.-ű Csörögi bekötő út mellett.

1.2.3. Villamos energia ellátás

A közterületek állapotjavítása érdekében az utcaképet befolyásoló szabadvezetékes, légkábteles villamosenergia ellátó és vezetékes távközlési rendszerek látványjavítása is szükségessé válik. Ezek a vezetékek kis helyfoglalással a föld alá telepíthetők. A föld alá helyezett hálózatok egyrészt nem rontják a közterület látványát, takarékos helyfoglalásukkal utca-fásításra helyet hagynak, másrészt nagyobb üzembiztonsággal, hosszabb élettartammal üzemeltethetők.

III. Hatásvizsgálat

Tervezett változtatások hatása

A tervben szereplő módosítási szándékok nem érintenek nyilvántartott, vagy más ismert régészeti lelőhelyet.

A régészeti örökség védelmével kapcsolatos feladatok, költségek

A régészeti örökség védelme érdekében különös gonddal kell eljárni az építési és művelési ág változások kapcsán, mivel bármilyen, a föld felszíne alá mélyedő kivitelezési munkával elpusztulhatnak a régészeti örökség elemei.

A., Nyilvántartott régészeti lelőhely esetében

Az Kötv 19.§ (1) bekezdés. rendelkezése szerint a nyilvántartott régészeti lelőhelyeket a földmunkával járó fejlesztésekkel, beruházásokkal el kell kerülni. Ha a lelőhelyek elkerülése a földmunkával járó fejlesztés, beruházás költségeit aránytalanul megnövelné, vagy a beruházás másutt nem valósítható meg, a beruházással veszélyeztetett régészeti lelőhelyeket előzetesen fel kell tárni.

A tervezett munkálatok kizárólag a feltárás befejezése után kezdődhetnek el.

A régészeti feltárások költségét, a mentő feltárások kivételével annak kell fedezni, akinek érdekében a feltárás szükségessé vált (Kötv 19.§ (3), 22-23.§.).

A fejlesztések, beruházások tervezése során a megelőző feltárás teljes költségét, de legalább a teljes bekerülés 9 ezrelékét kell költségelőirányzatként biztosítani a feltárás fedezetére (Kötv 23.§. (1)).

A feltárásra jogosult intézményekről Kötv. 20.§ (2) bekezdése rendelkezik.

Csörög, Örökségvédelmi hatástanulmány, Régészet

A szükséges feltárások rendjét a régészeti lelőhelyek feltárásának, illetve a régészeti lelőhely, lelet megtalálójának anyagi elismerésének részletes szabályairól szóló 5/2010.(VIII.18.) NEFMI rendelet határozza meg.

A tervezett beruházások előtt a 308/2006.(XII.23.) Kormányrendelet szerint szakhatóságként meg kell keresni a Kulturális Örökségvédelmi Hivatalt.

B., Régészeti érdekű terület esetében

A régészeti emlékek a régészeti érdekű területekről is csak feltárás keretében mozdíthatók el (Kötv 19.§ (2)).

Az örökségi értékek megóvása, valamint a beruházás jobb tervezhetősége miatt az állapotfelmérés céljából a régészeti érdekű területeken javasolt próbakutatást (műszeres vizsgálatot, próbaásatást), vagy amennyiben ez nem megoldható régészeti megfigyelést végezni.

C. Váratlanul előkerülő régészeti emlékek esetében az alábbiak szerint kell eljárni

Valamennyi, a régészeti feltárás esetén kívül előkerült régészeti emlék, ill. lelet esetében is törekedni kell a régészeti örökség elemeinek helyszíni megőrzésére.

Ha bármilyen tevékenység során váratlan régészeti emlék, illetőleg lelet kerül elő, a felfedező (kivitelező, beruházó) a Kötv. 24.§-a értelmében köteles a tevékenységet azonnal abbahagyni és az emlék vagy lelet előkerülését az önkormányzat jegyzőjének és a területileg illetékes múzeumnak haladéktalanul jelenteni, és a helyszín, valamint a lelet őrzéséről gondoskodni. A régészeti lelőhelyek megrongálását, megsemmisítését, gondatlan kezelését a Kötv. 82 § alapján szankcionálják.

IV. Összefoglalás

Azonosított régészeti lelőhelyek

Csörög település területén **7 darab a KÖH által már nyilvántartott** régészeti lelőhelyről van adatunk mostanáig.

A tervezett változások hatása

A tervben szereplő módosítási szándékok nem érintenek nyilvántartott, vagy más ismert régészeti lelőhelyet.

Kutatási igény:

A már korábban felszíni leletgyűjtés alapján meghatározott régészeti lelőhelyek pontosabb kiterjedésének, állapotának és veszélyeztetettségének megállapításához további régészeti kutatásokat kellene végezni.

Bemutatósi lehetőség:

A lelőhelyek többségének az esetében a régészeti emlékek bemutatásának lehetőségéről csak a szükséges régészeti kutatások alapján lehet dönteni.

V. Nyilatkozat

A Csörög Településrendezési Terv módosításához szükséges Örökségvédelmi Hatástanulmány Régészeti fejezetét készítő régész nyilatkozik, hogy a régészeti tanulmányt a 4/2003. (II. 20.) NKÖM rendeletnek és a hatósági előírásoknak megfelelően készítette el, a tervezett megoldások megfelelnek a hatályos jogszabályoknak.

Továbbá nyilatkozik, hogy a tanulmány elkészítésére az érvényes szakirányú felsőfokú régész végzettsége alapján jogosult.

Vágner Zsolt, sk. okleveles régész
Oklevélszám: 459/2002

Pécel, 2010. október 12.